

Bohoslužba 3. júla 2022

„A v srdciach našich chrám svoj maj“

Piesne: 84,1 84,2-4 122,1-2 249

Suma ev.: *„Ako patrí k sebe Boží chrám a modly? My sme predsa chrám živého Boha, ako hovorí Boh: Budem v nich prebývať a medzi nimi prechádzať sa, a budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom. Preto vyjdite spomedzi nich a oddeľte sa, hovorí Pán, nečistého sa nedotýkajte a ja vás prijmem a budem vám Otcom a vy mi budete synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.“ 2K 6,16-18*

Lekcia: Aggeus 1 - Výzva na stavbu chrámu

¹ V druhom roku kráľa Dária, v prvý deň šiesteho mesiaca, zaznelo slovo Hospodina prostredníctvom proroka Aggea judskému miestodržiteľovi Zerubbábelovi, Šealtielovmu synovi, a veľkňazovi Jošuovi, Jocadákovmu synovi. ² Takto hovorí Hospodin zástupov: „Tento ľud vraví: ‚Ešte neprišiel čas stavať Hospodinov dom.‘“ ³ Potom zaznelo slovo Hospodina prostredníctvom proroka Aggea takto: ⁴ „Či vám už nastal čas bývať v obkladaných domoch, zatiaľ čo tento dom je v troskách? ⁵ Teraz však takto hovorí Hospodin zástupov: **Pouvažujte nad svojimi cestami.** ⁶ Sejete mnoho, ale zväzate málo. Jete, ale nenasýtite sa. Pijete, ale smäd si neuhasíte. Obliekate sa, ale nezohrejete sa. Kto dostáva mzdu, dáva ju do deravého mešca.“ ⁷ Takto hovorí Hospodin zástupov: „**Pouvažujte nad svojimi cestami.** ⁸ Vystúpte do hôr, dovezte drevo a stavajte dom. Oblúbim si ho a budem oslávený,“ hovorí Hospodin. ⁹ „Očakávali ste mnoho, ale je z toho málo. Keď ste to dovezli domov, ja som to odľúkol. Prečo?“ pýta sa Hospodin zástupov. „Pre môj dom, ktorý je v troskách. Každému z vás však ide len o vlastný dom. ¹⁰ Preto nebesá nad vami odopreli rosu a zem odoprela úrodu. ¹¹ Privolal som suchotu na zem, na vrchy a na obilie, na mušt a na olej, na všetko, čo vydáva zem, na človeka i na dobytok a na všetko, čo sa získava rukami.“ ¹² Zerubbábel, Šealtielov syn, a veľkňaz Jošua, Jocadákov syn, a všetok ostatný ľud poslúchli hlas Hospodina, svojho Boha, a slová proroka Aggea, lebo ho poslal Hospodin, ich Boh. A ľud sa bál Hospodina. ¹³ Hospodinov posol Aggeus prehovoril k ľudu z Hospodinovho poverenia: „**Ja som s vami,**“ znie výrok Hospodina.“ ¹⁴ Potom Hospodin povzbudil ducha judského miestodržiteľa Zerubbábela, Šealtielovho syna, ducha veľkňaza Jošuu, Jocadákovho syna, a ducha všetkého ostatného ľudu, takže sa dali do práce na dome Hospodina zástupov, svojho Boha, ¹⁵ dvadsiateho štvrtého dňa šiesteho mesiaca.

Modlime sa:

Nebeský náš Otče, ďakujeme, že Ťa môžeme hľadať, aby v týchto horúčavách sme pookriali telesne i duševne. Ďakujeme za miesto, za spoločenstvo, ktoré tu máme a že môžeme uvažovať nad Tvojím slovom. Hovoriš nám, aby sme pouvažovali nad svojimi cestami. Ty vieš, kto čo má, čím trpí, s čím sa trápi, z čoho nenachádza východisko - prinášame Ti to všetko, aby sme vo svetle Tvojho slova uzreli, kde a čo sme pokazili, zanedbali, nevyužili, a tiež v čom sme zle rozmýšľali a mali mylné predstavy.

Vieme, že nechceš, aby sme sa trápili, naopak: chceš nás zbaviť našich fárch, ale tak, aby sme sa poučili, aby sme uznali a vyznali svoju vinu a napravili svoj vzťah

s Tebou. Je nám dobre vedieť, že nás chceš pozdvihnúť, posilniť, obdariť večnou nádejou a spásou, aby toto stretnutie s Tebou bolo pre nás radostné a požehnané.

Takto prosíme, aby si nás obdaril a naplnil svätosťou Tvojho chrámu a obnovil naše spoločenstvo s Tebou i navzájom. Daj nám pochopiť zvesť Tvojho slova. Prosíme Ťa o to pokorne v mene nášho Spasiteľa, Pána Ježiša Krista. *Amen*

T.: Ezdráš 4,23-5,2

²³ Keď odpis nariadenia kráľa Artaxerxa prečítali pred Rechúmom, pred pisárom Šimšajom a pred ich spolupracovníkmi, vybrali sa napochytr k Židom do Jeruzalema a **z vládnej moci im rozkázali prestať**. ²⁴ Tak **bola zastavená práca** na Božom príbytku v Jeruzaleme a nerobilo sa až do druhého roku kraľovania perzského kráľa Dária. ¹ Prorok Aggeus a Iddov syn Zachariáš **však** prorokovali v mene Boha Izraela, ktorý vládol nad nimi, tým Židom, ktorí boli v Judsku a v Jeruzaleme. ² Šealtielov syn Zerubbábel a Joadákov syn Ješúa **sa vzchopili a začali stavať Boží dom v Jeruzaleme**. Ruka v ruke s nimi pracovali Boží proroci a podporovali ich.

Milí Bratia a milé Sestry!

Počuli sme o zastavení stavby chrámu a potom o jej novom začatí. Tento príbeh nás vedie do 6. storočia pre Kristom. Predovšetkým musíme spomenúť zajatie, ku ktorému došlo po dvoch deportáciách Židov v r. 598 a 587 do Babylona, ako následok a trest za neverné opustenie Božej zmluvy s vyvoleným ľudom. Ich vyhliadky na návrat boli vtedy tak mizerné, že **sa tam udomácnili**, mali domy, záhrady, zakladali si rodiny a podnikali – i keď boli v cudzej zemi, hlavne nábožensky obmedzení, bez chrámu a obetí.

Ale Hospodin plní svoje sľuby, aj ten, že uplynie čas zajatia a navráti zvyšok ľudu späť do zaslúbenej zeme. Tak sa stalo, že zanikla ríša Chaldejcov, moc prevzali Peržania a kráľ **Kýros** dal povolenie Židom sa vrátiť domov a nanovo postaviť jeruzalemský chrám. Vrátil im aj všetko chrámové náradie, ktoré kedysi z Jeruzalema odviezli Babylončania. Totiž **pánom dejín je Hospodin**, On riadi aj myšlienky a rozhodnutia panovníkov a tak si za nástroj vyvolil aj tohto kráľa, aby ukázal, že On je verný a mocný Boh. To len my sme takí úbohí, že z Jeho moci tak málo vnímame a tak málo sme ochotní uznať.

Zrazu teda nastala **sloboda**, možnosť slobodného odchodu. Ani to nebolo tak jednoduché; však všetko zanechať a nastúpiť cestu do neznáma (mnohí sa narodili už v Babylone), do pochybných, až nebezpečných podmienok a vlastne **začať všetko od nuly** – to bola veľká výzva i riziko. Nebolo to príliš lákavé. Ale je to vždy **cesta veriacich** a verných, počnúc od Abraháma cez prorokov, Ježišových učeníkov (ktorí tiež zanechali všetko a tak Ho nasledovali) až dodnes. Avšak viera nehľadá na to, čo nie je, ale na Toho, Kto je mocný plniť svoje sľuby a zabezpečiť všetko potrebné. Tak sa neveliká časť zajatcov rozhodla vydať na cestu do Jeruzalema a jeho okolia.

Skutočne to mysleli vo viere vážne. Pretože ich prvým činom bolo obnovenie oltára a začatie obetovania na ňom. V Babylone mali svoje synagógy, ale oltár nie – veď to bola pre nich nečistá, pohanská zem – teda ich vzťah s Hospodinom nebol úplný, bolo ho treba napraviť, dať na pravú mieru. Prinášaním spaľovaných a ostatných pravidelných obetí mohli prežívať, že existuje **zmierenie** s Hospodinom. On nehľadá na vinu, ale ju odpustí, môže nastať opäť **obecenstvo s Ním**, po ktorom tak túžili. Keď sa obeť už konali podľa zákona na dennom poriadku, na ďalší rok sa rozhodli nanovo vybudovať chrám. Pri veľkej a radostnej slávnosti položili jeho **základný kameň**.

Avšak, ako to už býva, **nepriateľ** sa neteší, keď vidí, ako Boží ľud spája svoj život so živým Bohom, a preto sa aktivizoval, aby túto duchovnú obnovu narušil. Čítali sme, že ich **protivníci** sa dopočuli, že chcú stavať chrám a ponúkli im svoju pomoc. Boli to ale cudzinci, **pohania** usadení do krajiny, ktorí sa duchovne nezmenili, len pre istotu nejakým spôsobom uctievali aj Boha, aspoň navonok. **Odmietnutie** tejto ponuky, ktorá nebola úprimná, ale z protivenstva, bolo jednoznačné veľmi poučné. Izraeliti dobre vedeli, že ich predkovia sa dostali do zajatia **práve preto**, že sa zmiešali s cudzincami, a sa z toho **poučili**. Chceli sa už spoliehať len na Hospodina, ktorý im to poverenie dal, a nie využívať hocikaké **ponuky na pomoc**, ktoré – a na to nezabudnime – **nie sú nikdy, ani dnes zadarmo a nezištne**. Zároveň tiež narušia v človeku dôveru v Hospodina a potom sa spolieha na iných, na ich kontakty, predmety, hlavne financie. Hospodin vie pre svojich zabezpečiť všetko, čo potrebujú.

Bratia a Sestry, možno si niekto myslí, že je **škoda nevyužiť** takéto vzácne ponuky; hlavne ak ide o financie, že to poriadne zbabrali. Ale nie je to tak. Hospodin požehná len to, čo je **v súlade s Jeho vôľou**. A takéto ochotné „ponuky“ sa môžu stať nenápadne osídлом pre toho, kto si chce takto uľahčiť svoju situáciu. Oni to dobre vedeli a **neprepadli pokušeniu**. Je to veľmi poučné aj pre nás: kiež by boli Boží ľud, Jeho cirkev v týchto veciach takíto **zásadoví** i dnes a **chránili by** tak čistotu spoločenstva veriacich. Sami vieme, že ani v našom osobnom živote nie je jedno, od koho prijmem nejakú pomoc alebo podporu, pretože to má svoju cenu a nás zaväzuje. O to viacej **musí byť triezva** cirkev a chrániť si čistotu.

Avšak vidíme, že niekedy táto **vernosc môže mať negatívne následky**. Môže vyvolať väčší odpor, nie uznanie – buďme na to pripravení. Nepriateľ, satan sa nevzdáva a ďalej sa pokúša prekaziť plán obnovy. Z veľkého takpovediac „priateľstva“ zrazu vyklúlo protivenstvo. Ľud zeme ukázal svoju pravú tvár, spísali rôzne listy, v ktorých udali Židov ako nepriateľov, ktorí sú oddávna nebezpeční pre celú ríšu. A tak dosiahli, že „z **vládnej moci im rozkázali prestať. Tak bola zastavená práca** na Božom príbytku v Jeruzaleme a nerobilo sa až do druhého roku kralovania perzského kráľa Dária.“ Čiže zasiahla vyššia moc – avšak nie najvyššia! Oplatilo sa to odmietnutie? Určite bolo správne!

Práce sa zastavili na 15 rokov. A tu je dobré že máme aj správu u proroka Aggea. Pretože z nej je jasná jedna zásadná vec. Totiž, Hospodin nepokladá tento stav za vinu Peržanov, ale vlastného ľudu. O čom sme počuli? „**Pouvažujte nad svojimi cestami. Sejete mnoho, ale zväžate málo. Jete, ale nenasýtite sa. Pijete, ale smäd si neuhasíte. Obliekate sa, ale nezohrejte sa. Kto dostáva mzdu, dáva ju do deravého mešca.**“ To, čo oni považujú za **dôvod**, to je **vlastne následok**, za ktorý si môžu sami. Je tu bieda, nedarí sa im, márne pracujú, bez výsledku. Prečo? Čím to je? Je to následok toho, že v niečom zlyhali, Hospodina opustili. Konkrétne: **zanedbali Boží chrám**, nevenovali sa jeho stavbe. Možno sa báli, zľakli, boli opatrní – ale bolo **to na úkor vernosti** a poslušnosti. Toho následkom je ten zúbožený stav, ako nejaký začarovaný kruh.

*Tento ľud vraví: „Ešte neprišiel čas stavať Hospodinov dom „Či vám už nastal čas bývať v obkladaných domoch, zatiaľ čo tento dom je v troskách? „Očakávali ste mnoho, ale je z toho málo. Keď ste to doviezli domov, ja som to odfúkol. Prečo?“ pýta sa Hospodin zástupov. „Pre môj dom, ktorý je v troskách. Každému z vás však ide len o vlastný dom. Prorok ich vyzýva, aby vykročili a chopili sa diela. **Nemajú čakať na zlepšenie sa situácie, ale ona sa zlepší, ak sa dajú do práce.** Ak poslúchnu a odvážne vykonajú, čo zanedbali. Veru, bol v tom dobrý kus pohodlia, ako aj hľadanie vlastných záujmov, vlastného prospechu! Aj im možno dobre padol ten zákaz, ako nám nedávno karanténa, pretože sa mohli venovať tomu, čomu chceli, budovať si vlastné domy a paláce a nestarať sa o chrám. Že je to zakázané – to bola **dobrá zámienka**. Takto ich vidí prorok Aggeus a preto ich burcuje k činu. Pohnúť sa, vykročiť z tohto stavu musia oni, **nemajú čakať, že len tak zvonka** sa to udeje bez ich pričinenia.*

***Bratia a Sestry**, nie je to známa situácia? **Nezdá sa nám**, že tiež niekedy sa tešíme zámienkam, na ktoré sa môžeme odvolať, že uprednostňujeme svoje záľuby či výhovorky a odvolávame sa, že nie je tu ten vhodný čas? Ale nie je tomu tak. Nedopadne dobre, ak budeme čakať, že sa zmenia podmienky – my musíme zveriť svoje správanie, prístup, a potom nastane zmena, možno aj v podmienkach. Ktoré je správne poradie? To Ježišove: **Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá.** (Mt 6,33)*

Podľa spomenutého termínu môžeme vedieť, že prorocká reč Aggeova odznela na novoročnej slávnosti. A Duch Boží mobilizuje, lebo On vie. *Prorok Aggeus a Iddov syn Zachariáš **však** prorokovali v mene Boha Izraela, ktorý vládol nad nimi.* Ľud Boží konečne musí pochopiť, že nad ním vládne Hospodin, nie Peržania alebo iné národy. Jeho majú poslúchať. Aká slávnosť, aký sviatok! Znie živé slovo živého Boha! Vyženie ich z pohodlia a posilní k dobrému dielu, podradia sa Hospodinovi. Čítajúc ďalej knihu Ezdrášovu sa dozvieme, že ich stretnú aj naďalej ťažkosti, ale ich poslušnosť Boh požehná.

***Milí Bratia a milé Sestry!** Chcem tu ešte vyzdvihnúť, že toto dielo nie je o budove, ani nie o zachovávaní tradícií či o záchrane kultúrnej pamiatky. Tu ide o **vzťah**. Pretože chrám je **miesto stretnutia** so živým Bohom, v Jeho prítomnosti,*

v Jeho slove, v živom vzťahu s Ním. Tak, ako jeden môj kolega zvykne hovoriť, že je to **Božia ordinácia**. Kde On čaká na stretnutie s nami, aby sme Mu predkladali svoju biedu, rany, starosti, ťarchy našich vín, aby nás On, náš lekár najvyšší vzal do komplexnej starostlivosti aby sme ozdraveli. Aby nám dal túžbu po obnove, Ducha pokánia do srdca a zažiť moc golgotského kríža, kde Ježiš Kristus získal odpustenie pre každého, kto chce uzavrieť čo má za sebou a začať s Ním nový život.

Aj dnes sme na tomto mieste stretávania sa s naším Pánom. **On je tu doma** – ako to povedal jeden významný teológ. Preto majme radi kostol, chráňme a zachovajme si čistotu tohto sakrálneho miesta. Je požehnaním, ak môžeme odchádzať iní, akí sme pred Jeho tvár prišli. V srdci s Ježišom Kristom, v prítomnosti Jeho Ducha aj náš život, naše srdce sa môže stať posväteným miestom, Božím chrámom. Kiežby sme tak počúvali Jeho slovo, že by nás zapojilo do spoločenstva s Ním, aby bolo vidieť, že On, Všemohúci vládne nad nami. *Amen*

Modlime sa:

Milostivý Bože a Otče náš, chválime Ťa za to, že svojich neopúšťaš. Použiješ si za nástroje i svetských mocnárov, aby Tvoje slovo sa naplnilo. Ďakujeme, že nás pozývaš k Tebe odovzdanému a vernému životu, v plnej dôvere, že všetko zabezpečíš, čo len potrebujem, ak zotrváme v poslušnosti. Odpusť, že táto dôvera nám často chýba, že si pletieme dôvody a následky, že ľahko prijmeme hocijakú vábivú pomoc a nehľadíme na Tvoju vernosť. Daj, aby sme boli zásadoví vo vernosti a v spoliehaní sa na Teba.

Ďakujeme, že chrám je posvätené miesto stretávania sa s Tebou v spoločenstve tých, čo Ťa hľadajú. Daj, aby sme si vedeli vážiť, že takúto možnosť máme. A pomáhaj nám, aby sme stáli o živý vzťah s Tebou tu i v osobnom živote. Aby sme prežívali, že si ten pravý lekár, ktorého ordinácia je stále otvorená. Pre drahú krv Ježiša Krista nám ponúkaš odpustenie, uzdravenie a nový začiatok. Kiežby sa naše životy obnovili, očistili a postavili tak do Tvojej služby, že by sme si uvedomili: Sme Boží chrám, veď v nás prebýva Pán Ježiš Kristus.

Prosíme, ochraňuj nás v týchto horúčovách, počas prázdnin, dovoleníek. Maj starostlivosť o nemocných, trpiacich, súžených vojnou, zmiluj sa nad týmto svetom, aby zloba nepáchala toľké škody. Nech na svojom mieste sme šíriteľmi Tvojej milosti a nech je viditeľná nad nami Tvoja moc. Pre Tvoje milosrdnstvo, prosíme, vypočuj nás. *Amen*.